

Johann Bacmeister

**Programma Quo Rector Universitatis Rostochiensis Johannes Bacmeisterus, D.
Med. ... ad Exequias Quas ... Vir Dn. M. Joachimus Ernestus Helwigius, Scholae
Oppidanae Con-Rector dignissimus, Parens moestissimus Liberis suis
Carissimis Jacobo Remberto , & Dorotheae Catharinae paratas hodie cupit
Omnes Academiae Cives quo par est studio invitat**

Rostochii: Kilius, [1677]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/pnn771249098>

Druck Freier Zugang

Bacmeister, J.,

in J. E. Helwig.

Rost. 1677.

32

71
PROGRAMMA
RECTOR
Universitatis Rostochiensis
JOHANNES
BACMEISTERUS,
D. Med. & Sup. Math P. P. Facultatis
Medicæ Senior,
ad
EXEQVIAS
Qvas
Carissimus ac Literatisimus Vir
DN.

M. JOACHIMUS
ERNESTUS HELWIGIUS,
Scholæ Oppidanæ Con-Rector dignissimus,
Parens moestissimus
Liberis suis Carissimis
JACOBO REMBERTO,
&
DOROTHEÆ CATHARINÆ
paratas hodiè cupit

Omnes Academiæ Gives quo par est studio invitati:
ROSTOCHII, Typis Hered. JOHANNIS KILLI, Acad. Typ.

32

Summus omnium rerū Moderator
DEUS ab æterno maximam Mortalium
curam gerens, circa hujus Universi cre-
ationem omnia ordine ita disposuit, ut
Sol cursum suum ad Septentriones infle-
stens tūm ad meridiem Æstates & Hye-
mes efficeret, & ea duo tempora, qvotū
alterum hyemi senescenti adjunctum
est, alterum æstati. Ex qvibus temporum mutationibus,
omnium, qvæ terra mariq; gignuntur, initia, causæq; ducūtur.
Nec poterat aliter fieri; alias enim nos miseri homunciones
ab extremis ad extrema cùm pernicie summā transiſsemus.
Jām verò Ver corpora nostra ad subseqventis Æstatis calorem
summum, Autumnus autem ad futuri Hyemis frigus immo-
dicum sustinendum tolerandumq; præparat, sicq; hæc duo
tempora intermedia reliqvis temperamentum qvæsi addunt.
Hanc Annorum quadripartitam vicisitudinem primum Tha-
letem obſervasse Laertius memorat, omniumq; temporum
gratissimum, fœcundissimum atq; pulcherrimum Ver esse
eloquentissimus Veris Praecepit P. Virgilii Maro in suis omni-
laudis genere consummatissimis versib⁹ eleganter satis expri-
mit, vernoq; temporis ipsius Mundi incunabula attribuit, qvib⁹
bus cùm nil possit excogitari divinus, lectuq; sint dignissimi,
hic inserere placet. Ver adeo frondi nemorum Ver utile sylvis,
Ver et tument terra & genitalia semina poscunt. Tūm Pater omni-
potens facundis imbribus Ether Conjugis in gremium late descen-
dit, & omnes Magnus alit, magno commixtus corpore fœtus, Avia
cūm resonant Avib⁹ virgultacanoris, & Venerem repetunt certis ar-
menta diebus. Parturit almus ager, Zephyriq; tepentibus auris
Laxant arva sinus, superat tener omnibus humor, inq; novos soles
audient se gramina tuto Condere: nec metuit surgentes pampi-
nus Austeros, aut actum cælo magnis Aquilonibus imbrems. Sed tru-
dis

dit gemmas, & frondes explicat omnes. Non alios prima erescen-
tis origine Mundi illuxisse dies, aliumq; habuisse tenorem credide-
rim: Ver illud erat: Vix magnus agebat Orbis, & hybernis parce-
bant flatibus Euri. Merito nobis hæc in memoriam revocat
præsens Vernum tempus; qvicq; videlicet hyberno sidere exar-
ruerat jam vires recipit: qvæ velut mortua frigore hactenus,
novo repore revocantur in vitam. Nunc & fluctus cum littor-
ibus, & nubes cum Sole, & Venti cum aere, & terra cum stirpi-
bus & stirpes cum oculis in gratiam redeunt. Veteres Mer-
curium, cum palingenesia Deum crederent, Veri qvoq; præ-
esse voluerunt, qvod revera, ut antiquus Poëta cecinit, VER
RENATUS ORBIS est. Sed ut Ver aliis natale sit, Homini
non mortuale esse non potest, qvi nunquam præcul abest à
morte. Non enim sumus æternitas sed homines, id est, par-
ticula Universi, ut hora diei. Venire igitur nos oportet, ut
horam, & præterire, ut horam. Nec magis mirum aut no-
vum mori hominem, qvam nasci. Ita enim comparatum est;
qvcunq; oculorum nostrorum aciem convertimus, contem-
plari nobis licet, qvorsdam fructus mox ad maturitatem perve-
nire, demeti & in horrea deferri: nonnullos seriùs aliquantò
perfectionem suam assequi: aliquos maligno infesti vermis
dente cadivos fieri, marcidos emori, omnij; suo vigore pri-
vari. Sic etiam miserrimi homunculi qvam primum nascun-
tur, pâulatim accrescent, in floremq; ascendentis surgunt.
Mox ad maturitatem properant, ut iterum decidant, gelidum-
que terræ domicilium, cui ortum sui acceptum ferunt, ingre-
diantur. Nonnulli autem seu fruges ad justam ætatem per-
veniunt, adæquant annos vivendo Nestoris: qvidam in ipso
juventutis flore positi in mediâ stata ætate pereunt, & prola-
buntur. Interdum tenelli Infantes tanquam serpentis damno-
so aculeo læsi abripiuntur, & in locum communem abeunt.
Usq; adeò æternum est & perpetuæ memorie illud Virgilii
Heu mortem invisam! que sola ultricibus armis & magnos paruos-
que

que teris! que fortibus aquas imbellis, populiq; Duces, seniumq; ja-
vente. Argumentis hoc loco putare, remq; per se tam
clarum, quam sol est medio meridie, documentis illustrare su-
pervacaneum est, intueamur novellos binos illos Surculos
HELWIGIANOS Virgunculam scilicet & Puellum mellitissi-
mos, qui hodie humandi proferuntur: Illi suopte lugubri
exemplo satis superq; hoc confirmabunt. Cum viverent ad-
huc & Clarissimis Parentibus, Avo Seni Venerando, omnibus
que tum sanguine junctis, tum aliis amicis spem futuræ fugis
luculentam præbebant: Ast verò quantò majorem ipsis pe-
pererunt lætitiam, tanto acerbioreluctu jam illos mactat cada-
verum illorum spectaculum. Casus non quidem est inusitat⁹,
sed Parentibus quam tristis sit & iucluosus omnium optimè
dijudicabunt ii, qvialiquando in simili naufragio sunt versati.
An verò maxissimi Parentes eā de causā indignabuntur, an ex-
postulabunt cum DEO, cum ejus Providentia, cum seculi for-
tuna? Id quidem nec pietati aut fidei nostræ Christianæ, nec
patientiæ conveniret, quam Servator nos docuit, nec ad ullam
rem foret utile. Cogitabunt Parentes, DEUM, qvos amat,
cum maximè exercere nosq; ad hoc sacramentum adactos esse,
ferre mortalia. Fit quidem non rarer in hac vita, ut bonis,
qvos DEUS impersè amat, eveniant tantæ calamitates, ac si
omnibus sceleribus contaminati essent qvibus, impii sunt ob-
noxii: cum ex adverso homines impii nonnunq; vatn, qv os ta-
men detestatur DEUS, illis perfruantur deliciis, qvas suis cul-
toribus ipse promisit, imo Liberi illorū nō raro felices esse
videantur. Sed est hac una ex illis vanitatibus, ut loquitor Ec-
clesiastes, que sunt super terram, qvia sunt justi, qvibus usu venit,
ac si fecissent opus impiorum, & sunt impii, qvibus usu venit, ac si
haberent opus justorum. Ut videam⁹ non magni pendenda seu
bona seu mala esse, que in hac vita bonis malisq; videmus esse
co mmunia, sed illa bona querenda, que bonorum, atq; illa maxio-
mē fugienda mala, que sunt malorum, ut elegantiissimè beatus

Augu-

Augustinus monet. Errant igitur vehementer, qvi ab exter-
nâ rerum specie judicium de pietate aut impietate mortalium
ferunt, cum in hoc Mundo feliores plerumq; sint, qvi hanc
exercent, qvam qvi illam ex animo colunt. Qvod vel exemplo
suo testantur hodiè Vir Clarissimus ac Literatissimus Dn. M.
JOACHIMUS ERNESTUS HELWIGIUS, Scholæ oppidanæ
Con-Rector dignissim⁹, ejusdēq; Uxor Charissima MARGAR.
CATH. Sandhagens⁸ Fœmina honestissima pudicissimaq;;
Qvos enim Pater ex Charissima Conjuge stante Matrimoni⁹
susceperebat Liberos, qvos Avorum Aviarumq; suarum majorem
natu **DOROTHEÆ CATHARINÆ**, Minorem, **JACOBI**
REMBERTI nominibus appellari volebat, variolis lethalibus,
qvæ in Filiola gangrenam internam, in Filiolo vero dentitionē
comites habebant, qvasq; adhibitis licet summā diligentia
studioq; remediis exquisitissimus appropriatisq; ob ve-
hementiam symptomatum extirpare ipse in consilium ad hi-
bitus non potui, correpti, morbiq; vehementia vici Spiritū
Creatori suo & qvidem prior die XXI. Aprilis hora XII. nocturna,
posterior verò XXIII. Aprilis circa horam X, nocturnam
reddere coacti sunt, postqvam ista annos tres, septem
menses & XIV. dies, ille verò annum spatium cum dimidio
exactè complexisset. Usq; adeò brevis & fugax hominum
vita, levis & fallax est mortalium lætitia. Qvam enim Con-
juges hi ex gemina hac elegantissima prole tam nativitatis,
qvam educationis tempore voluptatem percepereant, ea nec
perpetua nec syncera fuit, sed vaporis instar citissimè evanuit.
Nos mœstissimis Parentibus fomenta apud grassantem dolo-
rem parum profectura non corrogabimus. Cogitabunt saltem
illi nihil novi sibi accidisse, nihil mali. Dicat Mœstissima Ma-
ter cum Merope. *Non sola sum Mortalium, cui Liberi perierunt:*
vel potius hoc ultimum emendet, & non periisse sed prævivisse
dicat. Recolligant animum luctu dejectum, seq; attollant &
solentur illo Davidico: *non redibit Infans ad me, sed ego mi-*
grabo

grabo ad illum. Nostis illa Servatoris : Non est Voluntas Patris vestri cele-
fir, ut pereat unus de parvula illis. Talium esse Regnum eorum. Nostis
illud regii Prophetæ : Ex ore infantum & lactentium perfecisti tibi laude. Neq;
dubitandum est quia, Vestrum centum quadraginta millibus haben-
tibus nomen Agni & Patris in frontibus scriptum, stola candida amicti &
agni sanguine dealbati consuetudine dulcisima individua Triados, quam
laudibus efferrunt omniumq; Electorum jam fruantur, Mundo eternisq;
omnib; insultent, lætitiisq; incedant talib; quas nec oculis nec auribus mor-
talium quisquam usurpavit nec animo comprehendere valuit. Putate ò
mœstissimi Parentes, utramq; jam ad celos præmissam Prolem vos ita allo-
qui : Cur vos, charissimi Parentes, tantopere obitus noster afficit? Cum
mortales nos & à qvidem lege natos fuisse sciatis, ut imminentibus diebus
nostris rursum ab hac vitâ abiremus, cujusmodi necessitati universa quoq;
subjecta videtis. Neq; existimetis volumus, nos immatura morte à vobis dis-
vulso esse, cum, quantum à DEO vita nobis indultum fuerat, vixerimus,
quicujusq; dies pro arbitrio suo temperare gaudet. Et quid est diu vivere
aliud, quam diu torqueri: Cogitate adversa casuū & imprimis eruentibelli,
quod vos omnes involuit, atrocitatem, quæ nos cuncta nostra morte declina-
vimus. Nulla hic arma furunt mutuis concursibus, nulli hie morbi aut in-
firmitates ægrotis corporibus incumbunt, non fallacia, non fraudes, dolî,
invidiæ hic locum habent, sed DEUS est omnia in omnibus. Sic itaq; vos
gerite; ut non tam obitum desideratissimorum Liberorum, quam felicita-
tem ipsorum, cui nunc transcripti sunt, ægre ferre videamini; Non vero id
à vobis exigam, ut Liberorem vestrorum fugera fuccis planè oculis sequa-
mini; sed nec Solonem Atheniensem iq; hoc domestico luctu imitemini. Is
enim posteaquam ex nuncio à Thalete subornato mortem Filii sui acceperat,
ita consternatus fuisse dicitur, ut animo repente totus eouciderit, humi pro-
stratus jacuerit, capillos & barbam utraq; manu vellicarit, injectu pulveris ora
foedarit, palliū disciderit, planctuq; & ejulatu muliebri, cum summā specta-
tum admiratione & indignatione universum forum compleverit. Luge-
ris non sine causa: cavete tamen lugeatis sine modo. Dati autem Liberi
sundi in hanc lucem & qvidem Filiola DOROTHEA CATHARINA An.
M DC LXXIII, die VII. Septembri hora septima vespertina; Filiolus vero
JACOBUS REMBERTUS Anno M DC LXXV, die XXX. Octobris hora
quartâ matutina Patre quem supra nominavi. Viro Clarissimo ac Litera-
tissimo Do. M. JOACHIMO ERNESTO HELWIGIO, Con-Rector
Scholæ

Scholæ Rostochiensis oppidanæ bene merito, Matre vero scemina lectionis
ma MARGARETHA CATHARINA Sandhagens. Avum paternum salutarunt Virum Pl. Reverendum ac Excellentissimum Da. M. JACOBUM HELWIGIUM, Electoralem Brandeb. Consistoriale, Colonien-
sis ad D. Petri Ecclesiæ Lutheranæ Pastorem primarium, ac Präpositum,
nec non Vicinarū Ecclesiarum Gymnasiq; Inspectorem fidelissimum. Avi-
am Paternam nominarunt Nobilem ac Clarissimam SABINAM TIEF-
FENBACHIAM, qvorum ille majores Bernaviæ, in Prosapiâ Helvigia &
Bellinianâ, hæc Neo-Ruppini, in Tieffenbachia, Ludwigia & Krielia satis longa
serie numerare poterant. Avus Maternus ipsis fuit Vir Pl. Reverendus & Clarissimus Dn. M. REMBETUS SANDHAGEN, Ecclesiæ Nico-
laitanæ hic Rostochii Pastor optimè mériti, Reverend. hujus Ministerii Se-
nior gravissimus, Viri Reverend. & Clarissimi Dn. GABRIELIS Sand-
hagen/ in Ecclesia Borcholtusanâ, qvæ est Westphaliæ, Pastoris dudum
emeriti superstes filius. Avia vero Materna DOROTHEÆ Alwarts/ sexus
sui oroamentum, Hisce orti Majoribus nativitate, Virtute, genere præ-
stantissimis, cum membra Ecclesiæ triumphantis fieri non possent, nisi hic
fuerint membra Ecclesiæ militantis, eidem per baptismi sacramentum alte-
ra secundo, alter vero proximo post nativitatem die immatriculati & po-
stea à Parentibus benè atq; piè educati sunt. De DOROTHEA CATHA-
RINA, mœstissimus Dn. Parenis refert, illam nomen & omen habuisse: Do-
num DEI fuit, & omnia DEI dona ac bona quo ad vixit exercuit. Vixit
DEO in tantâ pietate, quantæ tantula ætas vix capax. Catechismum Lu-
theri non ad ungum modum tenuit, sed praxin illius quæstiones ac responsi-
ones non erubuit edere interrogantibus. Precibus vacavit ita, ut nil aliud
nisi preces, vota ac suspiria de Jesuli Nativitate, Passione, Morte ac Resur-
rectione Parentes, & præsentes alii non sine singulari delectamento acce-
perint. Morbi tempore aliquoties suspirasse ac in ore habuisse narratur no-
bis sequentia, Jesu deine heilige Wunden / deine Quaal und bitter Todt/
lass mir geben alle Stunden / Trost in Leibes- und Seelen-Noth/ sonderlich
am letzten Ende hilf daß ich mich zu dir wende/ Trost in deinen Wunden
finde / und dann fröhlich überwinde. Ach Jesu lass mich ein/ ich bin dein
Läubelein/ lass mich in deine Wunden/ da ich stets Heil gefunden/ verburg in
dieser Höle/ die hochbetrübt Seele/ so will ich fröhlich seyn/ auch mitten in der
Pein/ wann Menschen frohig toben/ will ich dich Jesu loben/ und singen für
und für/ lob sey Herr Jesu dir, Sonora & suavi sua voce in star avis dome-
stica

sticæ Parentes haud párūm sæpe númerō exhilārāvit, dum Psalmos sectos,
dicta, preculas ad mensam vel in strato recitaret. Sed quid de filiolo JA-
COBO REMBERTO dicendum. Mellitissimus erat lufans, festivitate inge-
nii & hilariore indole facile omnes capiebat: verūm molliculis ac delicatis
suis lusibus cachinnulisq; amoenissimis quantum sui desiderium cordibus
mœstissimorum parentū putatis illum reliquisse? Parentes utriusq; Avi no-
men proprium in eo renovare volabant; sperabant enim, aliquando fore
ut horum vestigiis insistendo, crescente ætate, familiæ honori, Ecclesia Rei-
que publicæ utilitati esset. Sed in rei fugaciæ ac lubricæ possessionem Na-
tura hominem detrusit, ut verè & serio vetus Poëta dixerit:

Propter cunas capulum positum est,

Nutrix tradit pollinctori.

Interim tamen & omnes illi qui ad DEUM revertuntur, in familiæ numero
nihilominus computantur, neq; extinguntur, sed ab infelicitibus & calamis-
tosis duntaxat distinguntur. Sed quid ego lumen Soli mutuo, aut io syl-
vam ligna fero. È pietate, prudentia & virtute Parentes non commitent,
ut, qvamvis tristissimo dulcissimæ sobolis gemellæ obitu affecti, luctu quoq;
eam ob causam confecti, prostrati & abjecti videantur. DEUS est, ut ab
initio hūc illud revocem, qui dedit, idem est qui abstulit, imo aliis ad æterni-
tatem secuturis prætulit. Is ipse dispulsi mœstitia nebulis radios gaudii
& lucis divinæ animis mæiore obductis immittat, adfictos erigat, & efficaci
consolatione refectos confirmet. Nostræ Cives Academicæ, partes erunt, ut
freqventi conventu ad funis prosequendum testemur, qvod vicem parentum
tristissimorum doleamus, qvod meliorem iis fortunam deinceps optemus,
qvod mortalitatem nostram recordemur & meditemur, qvod salutem Aca-
demiae, Civitatis, Provinciae & omnium in iis viventium DÉO opt. Max. pre-
cibus in corde magis qvam in ore natis commendemus.

*P.P. Rostochii, Sub Sigillo Rectoratus XXVI. April.
Anno M DC LXXVII.*

*Couventus fiet in templo Divæ Mariæ sacro
hora I. pomeridiana.*

GK

Augustinus monet. Errant igitur vehementer, qvi
nā rerum specie judicium de pietate aut impietate m
ferunt, cum in hoc Mundo feliciores plerumq; sint
excent, qvam qvillam ex animo colunt. Qyod vel
suo testantur hodiè Vir Clarissimus ac Literatissimu
JOACHIMUS ERNESTUS HELWIGIUS, Scholæ
Con-Rector dignissim⁹, ejusdēq; Uxor Charissima M
CATH. Sandhagens/ Fœmina honestissima pudic
Qvos enim Pater ex Charissima Conjugē stante Ma
suscepereat Liberos, qvos Avorum Aviārumq; suarum
natu DOROTHEÆ CATHARINÆ, Minorem, J
REMBERTI nominibus appellari volebat, variolis le
qvæ in Filiola gangrenam internam, in Filiolo vero d
comites habebant, qvasq; adhibitis licet summā
studioq; remediis exqvistissimus appropriatissimis
hementiam symptomatum extirpare ipse in consil
bitus non potui, correpti, morbiq; vehementia vi
Creatori suo & qvidem prior die XXI. Aprilis hora XI
na, posterior verò XXIII. Aprilis circa horam X, ne
reddere coacti sunt, postqvam ista annos tres
menses & XIV. dies, illeverò annuum spatium cur
exactè complexset. Usq; adeò brevis & fugax l
vita, levis & fallax est mortalium lætitia. Qvam e
juges hi ex gemina hac elegantissima prole tam n
qvam educationis tempore voluptatem percepere
perpetua nec syncera fuit, sed vaporis instar citissimi
Nos mœstissimis Parentibus somenta apud grassan
rem parum profectura non corrogabimus. Cogitabi
illi nihil novi sibi accidisse, nihil mali. Dicat Mœsti
ter cum Merope. Non sola sum Mortalium, cui Liberi
vel potius hoc ultimum emendet, & non periisse se
dicat. Recolligant animum luctu dejectum, seq; a
solentur illo Davidico: non redibit Infans ad me,

the scale towards document

Image Engineering Scan Reference Chart, TEXAS Serial No. 011